

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/457/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613203598
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613203598.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o. so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35 925 922, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s.r.o. so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Dr. A. K. XXXX/XX, F. Z., v konaní o zaplatenie 484,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/109/2013-41 zo dňa 14. mája 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 8C/109/2013-56 zo dňa 31. júla 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/109/2013-41 zo dňa 14. mája 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 8C/109/2013-56 zo dňa 31. júla 2013 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol v celom rozsahu žalobu žalobcu v hore uvedenej veci. Žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu dňa 25. 09. 2008 zmluvu o poskytnutí pôžičky vo výške 497,10 Eur, ktorá obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto je potrebné napriek jej označeniu posudzovať ju ako absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka aj spotrebiteľského práva a Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 25. 09. 2008.

V 44 mesačných splátkach sa žalovaný zaviazal vrátiť celkovo 708,00 Eur. Zmluva neobsahuje dojednanie o tom, kedy tá-ktorá splátka nadobudla splatnosť. V časti VI. označenej ako Vyhlásenie klienta je v zmluve prehlásenie žalovaného, že sa zaväzuje uhrádzať pôžičku splátkami v termínoch a výške uvedenej v zmluve. Podľa fotokópie Všeobecných obchodných podmienok, ktorými sa spravuje právny vzťah účastníkov konania, a to čl. 1.1 splátkový kalendár znamená rozpis jednotlivých splátok s určením termínu a výšky, ktorý spoločnosť môže doručiť klientovi a ktorý sa klient zaväzuje dodržiavať, inak je povinný dodržiavať výšku splátky a termín splátok uvedených v zmluve alebo podmienkach alebo VOP. Podľa čl. 6 bod. 6.2 ak nie je v splátkovom kalendári, zmluve alebo podmienkach alebo VOP uvedené inak, sú splátky splatné do 20-teho dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Keďže v zmluve z 25. 09. 2008 dátum splatnosti splátok uvedený nie je a zmluva bola uzatvorená 25-teho dňa, prvá najbližšia splátka bola splatná 20. 10. 2008. Žalovaný mal zaplatiť úver v 44 mesačných splátkach, teda v období od 20. 10. 2008 do 20. 05. 2012. V čase postúpenia pohľadávky žalovaný neuhradil časť úveru 391,51 Eur, keď naposledy 24. 09. 2012 zaplatil 20,00 Eur. Po začatí konania 13. 05. 2013 však žalovaný zaplatil 400,00 Eur, takže z titulu úveru k tomuto dňu žalovaný žalobcovi nedlhuje žiadnu finančnú sumu, naopak zaplatil o 8,49 Eur viac. Predmetom konania bol aj úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne z istiny 411,51 Eur od 21. 04. 2009 do 23. 09. 2012 a z istiny 391,51 Eur od 24. 09. 2012 do zaplatenia. Napriek výzve súdu zo dňa 30. 04. 2013 žalobca netvrdil, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením jeho záväzku. Neuviedol kedy a ktoré mesačné splátky, v akej výške dlžník zaplatil (jednotlivo dátum úhrady splátky a výšku poskytnutého plnenia). Nesplnenie tejto časti dôkaznej povinnosti malo za následok zamietnutie žaloby. Ak žalovaný neplnil svoju povinnosť hradiť splátky úveru, potom sa dostal do omeškania s úhradou tej-ktorej splátky a od

počiatku tohto omeškania je potrebné odvádzať aj zákonnú výšku úroku z omeškania. Sám žalobca v žalobe uvádza, že žalovaný bol v omeškani s úhradou splátky splatnej 20. 04. 2009, uplatnil si však úrok z omeškania z nesplatennej časti úveru 411,51 Eur od nasledujúceho dňa 21. 04. 2009. Od 21. 04. 2009 však žalovaný v omeškani s úhradou celého dlhu (keďže tento sa stal splatný 20. 05. 2012) byť nemohol. Keďže žalobca nešpecifikoval žalovaným uhradené, resp. neuhradené splátky, nemohol okresný súd zistiť, s úhradou akej sumy je žalovaný v omeškani od žalobcom uplatneného počiatku omeškania 21. 04. 2009. Z rovnakých dôvodov súd nemohol potom priznať žalobcovi ani úrok z omeškania 9,25 % ročne z istiny 391,51 Eur od 24. 09. 2012 do zaplattenia, keď najmä nebolo možné určiť výšku zákonného úroku z omeškania, prislúchajúceho z tejto časti žalovanej istiny (s jej úhradou sa žalovaný nemohol dostať do omeškania naraz, ale je v omeškani postupne s úhradou tej-ktorej nezaplattennej splátky). Pôvodnou žalobou si žalobca uplatnil aj právo na ročný úrok z omeškania 0,05 %, ktorý podaním zo dňa 10. 05. 2013 opravil na denný úrok z omeškania. Aj keď žalobca toto podanie nazval ako návrh na zmenu žaloby, súd o ňom nerozhodoval, pretože žalobca opravil písársku nesprávnosť, ku ktorej došlo pri vyhotovovaní pôvodnej žaloby. Právna úprava § 563 v spojení s § 517 Občianskeho zákonníka a nariadením č. 87/95 Z. z. umožňuje priznať úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší, ako je úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania, a to úrok ročný. Ak si žalobca uplatnil ročný úrok z omeškania 9,25 % ročne, nárok na zaplattenie úroku vo výške 0,05 % denne z omeškania mu už súd priznať, ako nezákonný, nemohol. Ak žalobca poukázal v doplnení zo dňa 10. 05. 2013 žaloby na bod 12.3 VOP a tvrdenie, že ide o tzv. sankčný úrok, žalobný petit tomuto tvrdeniu nezodpovedá. Právo na zmluvnú pokutu žalobcovi nepatrí, pretože nepreukázal, opäť napriek podrobnej písomnej výzve súdu, písomnú dohodu zmluvných strán na zaplattenie zmluvnej pokuty. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Právo na náhradu trov konania vzniklo v konaní úspešnému žalovanému, ktorý ale návrh na náhradu trov konania nepodal.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňovému súdu vytýkal v prvom rade to, že mu svojím postupom odňal možnosť na konanie pred súdom, ďalej nesprávne právne posúdenie a napokon nedostatočne zistený skutkový stav veci. V ďalších podrobnostiach, a to v súvislosti s odňatím možnosti na konanie pred súdom uviedol, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol vyhlásený dňa 14. 05. 2013. Prvostupňový súd zamietol žalobcu v celom rozsahu vychádzajúc z toho, že zo strany žalovaného došlo k úhrade celej dlžnej časti úveru, a to na základe poštového poukazu s podacím číslom 43, ktorým žalovaný dňa 13. 05. 2013 poukázal v prospech účtu žalobcu sumu 400,00 Eur. V deň konania pojednávania dňa 14. 05. 2013 však úhradu vo výške 400,00 Eur žalobca nevidoval, táto nebola na jeho účet ešte ani pripísaná, a teda v zmysle § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh žalovaného vo výške neuhradeného úveru existoval. Dlh zaniká až pripísaním na účet veriteľa alebo vyplatením peňažných prostriedkov veriteľovi, čo súd preukázané nemal. Suma 400,00 Eur bola na účet žalobcu pripísaná až dňa 15. 05. 2013. V dôsledku procesne nesprávneho postupu súdu bola žalobcovi odňatá možnosť nielen vyjadriť sa k dokladu o úhrade sumy 400,00 Eur, ale najmä využiť oprávnenie disponovať s návrhom na začatie konania a tiež uplatniť nárok na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p.. Rozhodnutie prvostupňového súdu zo dňa 14. 05. 2013 tak nezodpovedá skutkovému ani právnomu stavu veci, aký existoval v daný deň. Keďže pre súdy je pri rozhodovaní určujúci stav v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 O. s. p.), potom rozhodnutie súdu vychádzajúce zo zániku dlhu v časti 400,00 Eur bolo nielen predčasným, ale v rozpore s obsahom súdneho spisu. Vo vzťahu k zvyšnej časti žalovanej istiny okresný súd uviedol, že zo strany žalobcu nebolo zodpovedajúcim spôsobom unesené dôkazné bremeno. V konaní bolo nesporným, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok. Od omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20. 04. 2009 nezaplatil nič, a to až do 24. 09. 2012 (posledná splátka mala byť splatnou dňa 20. 05. 2012). Z podania datovaného dňa 10. 05. 2013 - doplnenia návrhu vyplýva tiež špecifikácia, z akého ustanovenia vyplýva právo na úhradu zmluvnej pokuty. Ak žalovaný neuhradil splátku splatnú dňa 20. 04. 2009 (a jeho prvou úhradou na dlh bola až v žalobe spomenutá platba vo výške 20,00 Eur), potom je nesporné, že z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20. 04. 2009 vznikla žalovanému povinnosť uhradiť aj zmluvnú pokutu vo výške 10 % dlžnej sumy splátok. Uvedené skutočnosti súd pri jeho rozhodovaní vôbec nevzal v úvahu, a teda jeho rozhodnutie zamietajúce žalobu v časti sumy 84,00 Eur je nielen predčasné, ale ani nevychádza z tých skutočností, ktoré boli v priebehu konania osvedčené a ktoré v dostatočnej miere umožňovali posúdiť daný nárok. Konajúci súd nesprávne rozhodol aj o návrhu v časti týkajúcej sa nároku na zaplattenie úroku

z omeškania. Dátum splatnosti poslednej splátky (20. 05. 2012) podľa zmluvy bol súdu známy, a teda bolo aj nesporné, že od 21. 05. 2012 bol žalovaný nesporne v omeškaní s úhradou celej nesplatnej časti úveru (411,51 Eur). Takisto je nesporné, že nárok žalobcu na zaplatenie zákonného úroku z omeškania je minimálne vo výške 9 % ročne (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) zo sumy 411,51 Eur od 21. 05. 2012 do 23. 09. 2012 a zo sumy 391,51 Eur od 24. 09. 2012 do zaplatenia (resp. od 14. 05. 2012 - deň predchádzajúci zániku dlhu pri zohľadnení úhrady 400,00 Eur). Aj napriek nedôvodnosti tvrdení ohľadne úrokov z omeškania na začiatku ich uplatňovania je nesporné, že vo vyššie uvedenom minimálnom rozsahu je nárok žalobcu daný, osvedčený a nesporný. V závere podaného odvolania žalobca navrhol, aby odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 400,00 Eur a v časti 9,25 % ročného úroku z omeškania zo sumy 391,51 Eur od 15.05.2013 do zaplatenia a v časti 0,05 % denného úroku z omeškania vo výške 391,51 Eur od 15.05.2013 a v danom rozsahu rozsudok okresného súdu zrušil a konanie v predmetnej časti zastavil.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, po preskúmaní ho bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie, a to za nasledovných dôvodov:

Vzhľadom k tomu, že žalobca v prvom rade vytykal prvostupňovému súdu procesné pochybenie vedúce k nesprávnemu rozhodnutiu, odvolací súd sa pri preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, najskôr zaoberal tým, či postupom okresného súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť na konanie pred súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup, ktorým súd znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je napr. právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod..

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O. s. p.).

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že k vyhláseniu napadnutého rozsudku došlo na pojednávaní dňa 14. 05. 2013. Na pojednávanie boli účastníci konania riadne predvolaní. Žalobca podaním zo dňa 10. 05. 2013, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 13. 05. 2013 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, zároveň súhlasil s tým, aby sa konalo a rozhodlo aj v jeho neprítomnosti, a to na základe predložených listinných dôkazov, ktoré zaslal súdu, a to vrátane zmeny, ako aj doplnenia návrhu zo dňa 10. 05. 2013. Po otvorení pojednávania žalovaný predložil súdu podací lístok - poštový poukaz, z ktorého súd zistil úhradu sumy 400,00 Eur dňa 13. 05. 2013, a to na účet žalobcu. K predmetnému žalovaný uviedol, že na základe telefonického rozhovoru so žalobcom uhradil sumu 400,00 Eur. V priebehu pojednávania nepoprel uzatvorenie zmluvy o poskytnutí pôžičky na sumu 15.000,00 Sk, nevedel uviesť, koľko zaplatil. Keď mu bolo oznámené postúpenie pohľadávky na žalobcu, tak zaplatil 20,00 Eur jeden- alebo dvakrát. Po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi prvostupňový súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, a to z vyššie uvedených dôvodov.

Podľa § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka peňažný dlh plnený prostredníctvom peňažného ústavu alebo prostredníctvom poštového podniku je splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave alebo vyplatením sumy dlhu veriteľovi v hotovosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak alebo ak sa veriteľ a dlžník písomne nedohodnú inak.

Podľa § 154 ods. 1 O. s. p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je hneď v prvom bode odvolania dôvodné. Aj odvolací súd bol toho názoru, že prvostupňový súd svojim postupom, keď žalobcovi neumožnil vyjadriť sa k tvrdenému zániku dlhu, odňal tomuto možnosť na konanie pred súdom. Vzhľadom k tomu, že odvolateľ preukázal (č.l. 51 spisu), že k pripísaniu sumy 400,00 Eur na účet žalobcu došlo až dňa 15. 05. 2013, teda deň po vyhlásení napadnutého rozsudku, možno konštatovať, že v čase jeho vyhlásenia ešte dlh žalovaného v rozsahu sumy 400,00 Eur existoval. Správne preto mal prvostupňový súd pojednávanie odročiť a vyzvať žalobcu k tvrdenej úhrade žalovanej sumy, resp. jej častí. Žalobca by tak dostal priestor k realizácii tých procesných oprávnení, ktoré mu vyplývajú z Občianskeho súdneho poriadku (čiastočné späťvzatie žaloby). Vzhľadom k tomu, že okresný súd spôsobom vyššie uvedeným nepostupoval, odňal tým podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovi možnosť na konanie pred súdom. Už len z uvedeného dôvodu musel odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu bez jeho vecného preskúmania podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní okresný súd sa najskôr bude zaoberať procesným podaním žalobu, ktoré učinil v podanom odvolaní a následne opätovne posúdi zvyšok žalobcom podanej žaloby s poukazom na právnu úpravu spotrebiteľského práva. Prvostupňový súd sa v tejto súvislosti bude zaoberať aj tvrdeniami žalobcu, ktoré uviedol v podanom odvolaní.

V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.